

Підводячи підсумок, можна припустити, що безпосередньо адресат в процесі його інтерпретації використовує **механізми логічного висновку**, поряд з **когнітивними операціями**, які відбуваються в його свідомості при розгляді жартів прецедентного характеру [1, с. 413]. Досягнення гумористичного ефекту здійснюється тільки за наявності у адресата певної когнітивної бази, за допомогою якої він зможе правильно інтерпретувати запропонований йому жарт.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Самохіна В.О. Жарт у сучасному комунікативному просторі Великої Британії і США: Текстуальний та дискурсивний аспекти: Дис. ... д-ра філол. наук: 10.02.04 / Самохіна Вікторія Опанасівна. – Київ, 2010. – 519с.

2. Шаповал М. Інтертекст у світлі рампи: міжтекстові та міжсуб'єктні реляції української драми : монографія / Мар'яна Шаповал. – К. : Автограф, 2009. – 325с.

М. В. Кропивницька

*Житомирський державний університет імені Івана Франка
Науковий керівник: канд. філол. наук, доцент Н. Д. Борисенко*

Особливості вербалізації концепту *MAN* в англійській мові

Одним з провідних напрямків у лінгвістиці є лінгвокультурологічний, що ґрунтується на аналізі концептів, які, у свою чергу, дозволяють зрозуміти культуру. Серед універсальних, тобто таких, що є притаманними кожній культурі, виділяємо концепт *MAN*. У різних культурах цей концепт має свою специфіку, що пов'язана з розподілом соціальних ролей конкретного суспільства. Наше дослідження присвячене аналізу лексичних засобів відтворення концепту *MAN* в англійській мові, для чого нами розглянуто ім'я концепту іменник *man* та його похідні. Крім того, визначено особливості структури та семантики фразеологічних одиниць з відповідним іменником. Сам іменник *man* в англійській мові має декілька значень. У тлумачному словнику Longman іменник *man* визначається як: *an*

adult male human; a person, either male or female – used especially in formal situations or in the past [3: 999].

Як бачимо з визначення, іменник *man* вживається і на позначення дорослої особи чоловічої статі, і на позначення людини у родовому сенсі. Останнє пояснюється тим, що у давньоанглійській мові головним значенням слова *man* було "людська істота", а лексема *wer* вживалася на позначення чоловіка. Під впливом руху за політичну коректність мови, іменник *person* є більш прийнятним на позначення особи, хоча, як бачимо із словникової статті, не виключається і вживання іменника *man*. У словниковій статті знаходимо зауваження, що на позначення особи іменник *man* вживається лише у формальних ситуаціях.

Складні слова, що мають у своєму складі компонент *man*, є досить численним та позначають рід занять чи професію і розглядаються прихильниками руху політичної коректності як дискримінація осіб жіночої статі. Останнього часу такі номінації замінюються більш коректними, що знаходить відображення в тлумачних словниках англійської мови. Наприклад: *chairperson* – *chairman*; *police officer* – *policeman*; *spokesperson* – *spokesman*; *firefighter* – *fireman*; *cameraman* – *camera operator*; *spaceman* – *astronaut*; *businessman* – *business executive* [4].

Іменник *man* є досить продуктивним і для утворення сталих словосполучень, в яких він позначає людину безвідносно до її статі. Наприклад: *a man of decision* – рішуча людина; *a man of distinction/note* – визначна людина; *a man of ideas* – винахідлива людина; *a man of moods* – людина настрою [1: 860]. Проте таке вживання іменника теж вважається політично некоректним. Відповідно в багатьох сталих словосполученнях англійської мови відбувається процес заміни іменника *man*: *the common man* – *the average person*; *the best man for the job* – *the best person for the job*.

Оскільки паремійний фонд англійської мови формувався задовго до того, як виникла проблема політичної коректності, іменник *man* використовується у прислів'ях та приказках родовому значенні дуже широко. Наприклад: *Every man has his faults. Every man is the architect of his own fortunes. Many men, many minds*. При цьому заміна іменника *man* у таких пареміях не відбувається, оскільки їх значення залежить від цілісності

компонентів, і заміна одного з них може змінити весь сенс фразеологізму [2: 140]. З іншого боку в англійській мові виникають фразеологічні дублети, в яких змінним елементом є іменники *man* – *woman*, які описують поведінку представників обох статей: *the man of the world* – *the woman of the world*; *the man of the company* – *the woman of the company*.

Таким чином, особливості вербалізації концепту *man* в сучасній мові тісно пов'язані з рухом політичної коректності. Останній проявляється у заміні іменника *man* в родовому сенсі іменником *person*, появі нових політично-коректних номінацій професій, занять та фразеологічних дублетів на позначення схожої поведінки представників протилежних статей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Англо-український словник / За ред. Є.І.Гороть, Л.М.Коцюк. – Вінниця: Нова Книга, 2006.
2. Виноградов В. В. Об основных типах фразеологических единиц // Виноградов В. В. Избранные труды. Лексикология и лексикография. – М., 1977.
3. Longman Dictionary of Contemporary English // Procter P. and others. – Harlow and London: Longman, 1978.
4. Oxford Advanced Dictionary of English // Hornby A. S. – Oxford: Oxford University Press, 2005.

А. І. Круглій

*Житомирський державний університет імені Івана Франка
Науковий керівник: канд. пед. наук, доцент В. О. Калінін*

Формування вмінь творчого висловлювання учнів молодшого етапу ЗНЗ на основі функціональних шумів

Мова – найбільший скарб, який є у кожного народу. Однак мовленнєвий розвиток – це не тільки багатий словниковий запас, а й правильна звуковимова, граматична правильність мовлення. Адже маючи неабиякий мовленнєвий запас, людина мусить навчитися правильно вимовляти голосні і приголосні звуки мови, будувати словосполучення і речення відповідно до норм, за